

PENSAR I APRENDRE. PART 1

Montserrat Guillamón
Psicòleg especialista en Psicologia Clínica

De què parlarem?

- ✓ Procés evolutiu de pensar i aprendre.
El desenvolupament cognitiu.
- ✓ Evolució del desenvolupament cognitiu.
- ✓ L'exploració.
- ✓ Primers descobriments.
- ✓ Primers raonaments. Inici de les operacions intel·lectuals.
- ✓ Primers raonaments. Ordenem el món que ens envolta.
- ✓ Primers raonaments. Organitzem el món formant una jerarquia de categories.
- ✓ Primers raonaments. Identificar i associar o aparellar.
- ✓ Primers raonaments. Discriminar i classificar.
- ✓ Primers raonaments. Categoritzar.
- ✓ Primers raonaments. Seriar.
- ✓ Estratègies per afavorir l'aprenentatge.

El desenvolupament cognitiu.



- El desenvolupament cognitiu és **un procés continu i seqüenciat prèviament en que les etapes evolutives es van succeint de manera ordenada i establerta**, en la que l'infant adquireix unes habilitats i coneixements a través de l'aprenentatge i l'experiència, en la seva interacció amb l'entorn.
- Hi ha **diferències individuals** en quant a l'edat en que es realitzen les adquisicions.
- El nen petit interactua amb l'entorn a través dels sentits, experimentant i repetint les accions fins que les domina, les automatitza i les aprèn.

PART 1

L'Exploració

Primers descobriments:

- Adquisició de la noció d'objecte permanent
- Descobriment de la relació de causa-efecte
- Descobriment de la relació mitjans-fins

Inici operacions intel·lectuals. Pensar en els objectes en categories segons la forma, color, grandària, situació espacial, quantitat, camps semàntics...

- Associació; Aparellament
- Classificació
- Discriminació
- Identificar
- Anomenar
- Seriació



PART 2.

Pensament i Categorització

Formació de conceptes

Raonament lògic

- Raonament no verbal
- Raonament verbal
- Raonament numèric

Pensament Representatiu.

La capacitat de pensar i representar la realitat per mitjà de significants diferents:

- La imitació
- El dibuix
- El joc
- El llenguatge.

EVOLUCIÓ DEL DESENVOLUPAMENT COGNITIU

De 0 a 2 anys

Descobriment de l'altre

Adquisició de la noció d'objecte permanent

Descobriment de la relació de causa-efecte

Descobriment de la relació mitjans-fins

Accés a l'atenció compartida i la comunicació

Adquisició de la funció imitativa

Accés al llenguatge



<http://ilofiu.blogspot.com/2015/11/desarrollo-cognitivo.html>

De 2 a 3 anys

Capaç de preveure passos per resoldre una situació.

Llenguatge permet intercanviar i compartir informació amb els altres.

Inici operacions intel·lectuals. Pensar en els objectes en categories segons la forma, color, grandària, situació espacial, camps semàntics.

Associació
Classificació
Discriminació
Seriació
Mesura



De 3 a 4 anys

Capaç d'anticipar i per evocar el record de les coses que no son presents.

Formació conceptes

Raonament Lògic

Pensament Representatiu. El pensament i el llenguatge gradua la seva capacitat de pensar i representar la realitat per mitjà de significants diferents:

- **la imitació**
- **el dibuix**
- **el joc**
- **el llenguatge**



L'exploració.

Tocar, posar-s'ho a la boca, picar, posar, treure, destapar, apilar.....



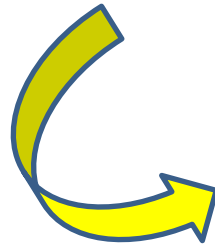
Primers descobriments.

- Adquisició de la noció d'objecte permanent.

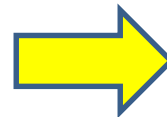
(buscar un objecte amagat)



- Descobriment de la relació de causa-efecte.



- Descobriment de la relació mitjans-fins *(apropar-se un objecte utilitzant un altre objecte)*.



<https://enoviedonosquedamosencasa.oviedo.es/>



[Presentación psicosocial piaget \(slideshare.net\)](http://Presentación%20psicosocial%20piaget%20(slideshare.net))

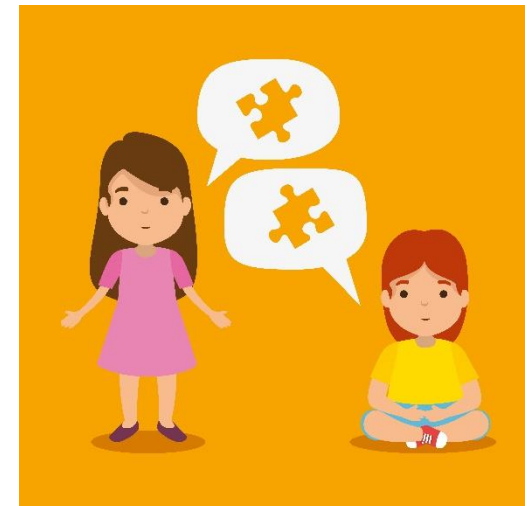
Primers raonaments. Inici de les operacions intel·lectuals.

- El pensament funciona formant conceptes. La formació de conceptes simplifica, **ordena l'entorn que ens envolta i l'organitza formant una jerarquia de categories.**
- Primers raonaments:
 - Identificar i associar o aparellar
 - Discriminar i classificar
 - Categoritzar
 - Seriar



Representació
mental

Objecte
real



Primers Raonaments. Ordenem el món que ens envolta.

Un exemple: per començar demanem que seleccioni, de tot el que ens envolta, només el que serveix per menjar inicialment.

Després podem fer una classificació més difícil, escollir només les fruites.

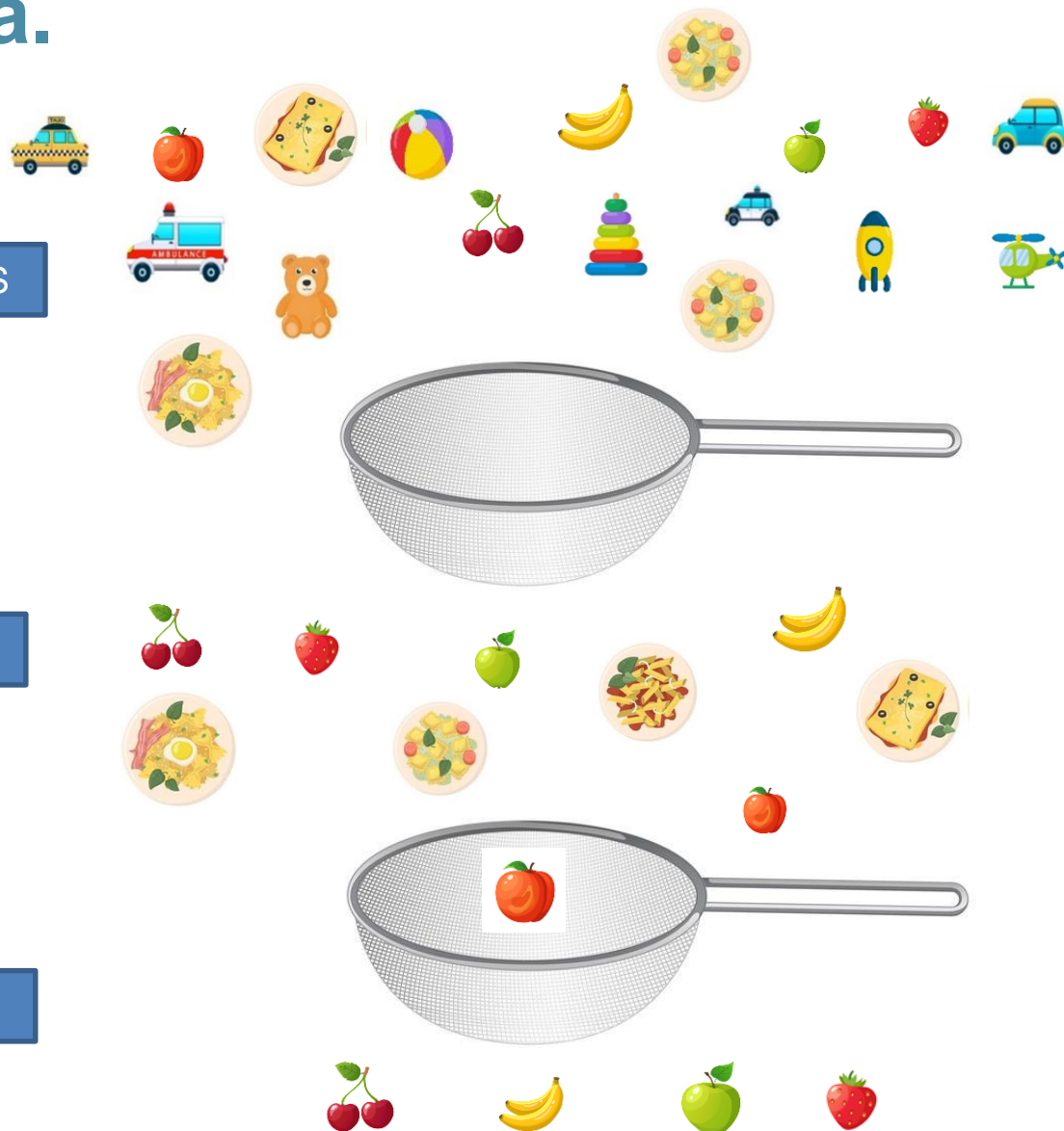
OBJECTES



MENJAR



FRUITES



MOLT IMPORTANT

RECORDEU:

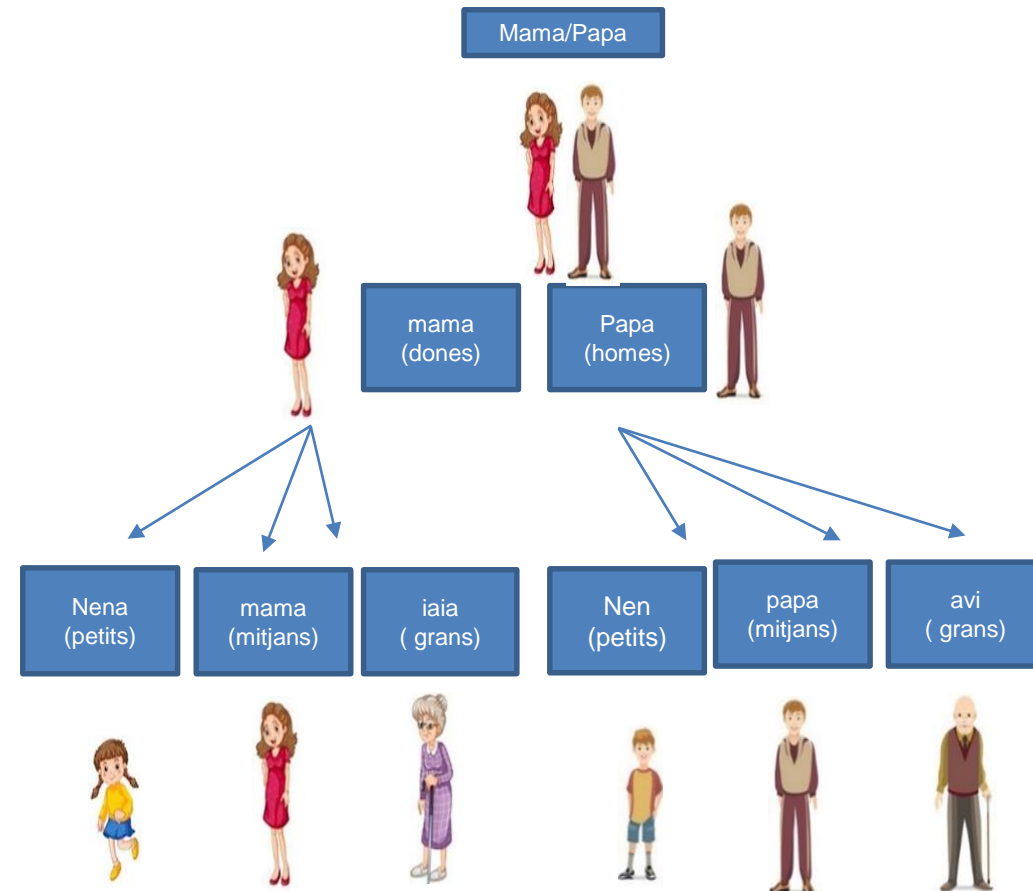
Sempre partir de la vivència i l'actuació i tenir en compte l'ordre de dificultat, de més fàcil a més difícil.

Primers Raonaments. Organitzem el món formant una jerarquia de categories.

Un altre exemple podria ser:

- L'infant comença a dir *mama* i/o *papa*.
- Després, totes les persones són *mames* i/o *papes*.
- Més endavant, comencem a diferenciar per sexes: tots els *homes són papes* i totes *les dones són mames*.

Més tard, començarem a diferenciar per edats, *nens/nenes*, a tots els que són *petits*, *mames/papes*, a totes les persones que són d'una edat semblant a la *mama* o al *papa* i *iaia/avi*, a totes les persones grans.



1. Identificar i associar o aparellar.

Identificar o reconèixer les característiques d'un objecte o imatge i l'aprenentatge es realitza en la següent seqüència:

Objectes reals:



Objecte – Imatge:



Imatge - Imatge:



Primers Raonaments.

2. Discriminar i Classificar.

RECORDAR:
Sempre segons
l'ordre de dificultats

2.1. Primer objectes iguals

Discriminar és reconèixer les diferències i semblances dels objectes i aquesta capacitat en permet **classificar** l'entorn ordenant els objectes seguint un criteri comú, per exemple: classificar **objectes iguals (pilotes)**.



RECORDAR:
Sempre segons
l'ordre de dificultats

2.2. Objectes diferents

Discriminar és reconèixer les diferències i semblances dels objectes i aquesta capacitat ens permet **classificar** l'entorn ordenant els objectes seguint un criteri comú, per exemple: classificar **objectes diferents (ossos i cotxes)**.



Primers Raonaments

2. Discriminar i Classificar.

RECORDAR:
Sempre segons
l'ordre de dificultats

2.3. Objectes segons una qualitat

Classificar l'entorn ordenant els objectes seguint un criteri comú, una qualitat dels objectes, per exemple: el color, mida, forma.... Aquí farem **objectes d'un mateix color**.



3. Categoritzar.

Categoritzar és agrupar objectes que tenen unes característiques comuns, com poden ser **els camps semàntics**, com per exemple: fruites, joguines, roba, vehicles, animals, etc



Fruites



Joguines

4. Seriar.

La seriació és una successió d'elements que guarden algun tipus de relació entre sí.

Seriació per mides: Gran i petit



Estratègies per afavorir l'aprenentatge.

- Si els aprenentatges es realitzen durant el transcurs de les activitats quotidianes, conegudes per l'infant, són més **funcionals i significatius** i són més fàcils d'aprendre i retenir.
- **Exemples:** Comptar mecànicament per pujar o baixar escales, comptar mentre mengem alguna cosa que ens agrada molt (raïm...), mentre ens banyem (posar els ànecs en un pot...), etc.



- **“Els ancoratges visuals”** per aprendre conceptes verbals, és a dir, utilitzar un referent conegut que faciliti l’adquisició d’un aprenentatge nou.

Exemples:

“Vermell com el foc”,



“Groc com el sol”....





**Si teniu algun dubte o consulta , podeu contactar amb els
vostres professionals de referència del CDIAP Parc Taulí.**

